

някакви допирни точки в аксиално-семантичен план? Точки, които да провокират подсъзнателно този непрестанен и непресъхващ интерес у ромите към представленията на различни трупи.

Разбира се, при един по-абстрактен и дълбочинен анализ на цирковото изкуство и на съдбата на цирковите артисти бихме могли да открием и разясним и някои други интересни (и на пръв поглед сякаш незабележими и дори странни) съвпадения.

Първо. По своята житейска орис и цирковите артисти са като циганите. Независимо от огромните лишения, от изпълнения с невероятни трудности и опасности професионален път, от необходимостта постоянно да са във върхова концентрация по време на своята изява и т. н. цирковите артисти по силата на трудно обясними причини са били и за съжаление все още са в дъното на пирамидата на артистичния свят. Тук откриваме едно съвпадение с циганската орис и по-точно с нейните хоризонтално – „утаечни“ (исторически и съвременни) измерения и резонанси.

Подобно на ромите и цирковите артисти се смятат за периферията, за „утайката“ на артистичния свят, а тяхното изкуство все още, както видяхме по-напред, е оспоримо дали изобщо може и трябва да заеме мястото си сред кохортата на изкуствата. Затова и популярността на известни циркови артисти, които са феноменални в своята професионална изява, остава някак си херметизирана в пределите на цирка. Отзвукът от тази изява не се разпростира толкова мащабно, дълготрайно и значимо върху пространството на културата и изкуството изцяло и по принцип, както това става с резонансите на други – дефинирани като „висши“ – изкуства.

Второ. Подобно на ромската съдба и тази на цирковите артисти е по своему амбивалентна – и като феноменология, и като екзистенциална в известни инобитийни параметри. Всекидневието на цирковите артисти е изпъстрено с динамика, противоречия, конфликтност, вътрешна и организационна напрегнатост, с проява на неочаквани и внезапни усложнения и препятствия. И същевременно това е една зареденост с променливост, която обаче по своеобразен начин е затворена в една относително постоянна, константна и дори бих казал монотонна и репродуцираща се във времето и пространството професионална и битова изява. Наред с това амбивалент-